Usługi telekomunikacyjne i ich klasyfikacja

Usługi telekomunikacyjne udostępniane abonentowi (abonentowi ISDN – Integrated Services Digital Network) można podzielić na:

- usługi bazowe nazywane też usługami przenoszenia,
- teleusługi

oraz

 usługi dodatkowe (uzupełniające zarówno usługi bazowe jak i teleusługi).

(<u>Jest to pierwsza uporządkowana klasyfikacja usług na której bazują na-</u>stępne i dlatego jest tu omawiana!!!)

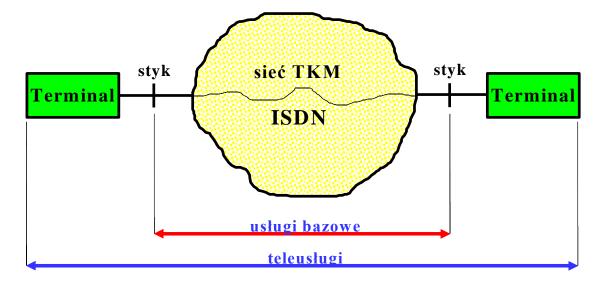
Klasyfikacja ta wynika z rozróżnienia dwóch poziomów w modelu warstwowym oraz z możliwości sieci i możliwości terminali. Wyróżniono więc poziom:

- niskiej warstwy (usługi bazowe przenoszenia),
- wyższej warstwy (teleusługi).

Z każdym z tych poziomów związane są odpowiednie funkcje, które podzielono w związku z tym na:

- funkcje niskiej warstwy (Low Layer Functions 1, 2 i 3),
- funkcje wyższej warstwy (High Layer Functions 4, 5, 6 i 7).

Przestrzenne rozgraniczenie podziału usług przedstawiono na rysunku. Jak z tego rysunku widać usługi bazowe (przenoszenia) są to usługi dostarczane przez sieć na jej stykach i opisują one możliwości sieci w zakresie tworzenia kanałów o określonych właściwościach (przenoszenia informacji) wraz z wszystkimi funkcjami jakie tworzeniu tych kanałów towarzyszą (sygnalizacja, call control, itp.). Natomiast teleusługi są to usługi jakie odbiera abonent przy zastosowaniu określonego terminala (aparatu końcowego), np. aparat telefoniczny to głos, fax to dokument, wideotelefon to głos i obraz, komputer to np. dane i pliki, itd.

Grupy atrybutów i punkty dostępu do usług

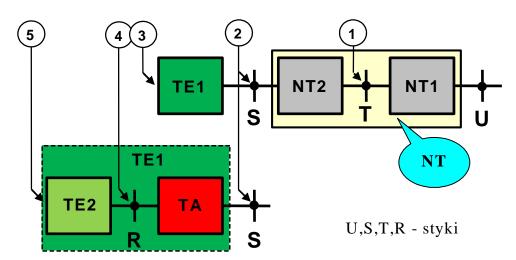
<u>Usługi bazowe</u> mają punkty dostępu 1 lub 2 i scharakteryzowane są przez następujące grupy atrybutów:

- przenoszenia informacji,
- dostępu,
- ogólne.

<u>Teleusługi</u> mają punkty dostępu 3 lub 5 i scharakteryzowane są przez następujące grupy atrybutów:

- niskich warstw,
 przenoszenia informacji,
 dostępu,
- wyższych warstw,
- ogólne.

Wymienione punkty dostępu do usług zostały zaznaczone na rysunku i zostaną omówione w dalszej części materiału.

NT = NT1 + NT2

TE1 – Terminal Equipment 1, jest to terminal ISDN'owy

TE2 – Terminal Equipment 2, jest to terminal nie-ISDN'owy

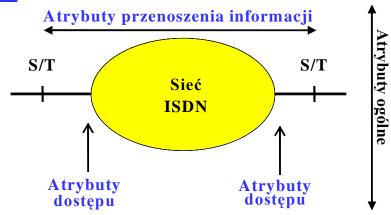
TA – Terminal Adapter, blok odpowiedzialny za przejście między dwoma stykami R i S

Styki:

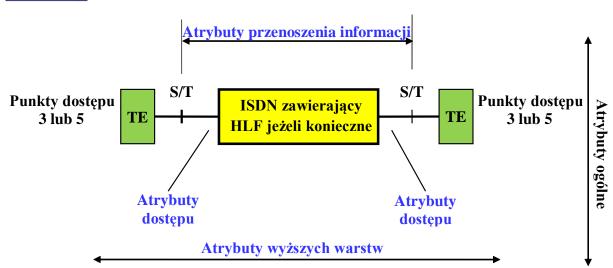
- U styk między zakończeniem sieciowym NT i zakończeniem liniowym LT, jest to styk zrealizowany na dwóch przewodach (para kablowa),
- S, T styki czteroprzewodowe do styku S można dołączyć kilka terminali, natomiast do styku T tylko jeden terminal,
- R styk typowy dla danego urządzenia, np. RS232C, USB,

Pomiędzy wymienionymi grupami atrybutów ustalone są określone związki, które zostały symbolicznie zaznaczone na rysunkach zarówno dla usług bazowych jak i dla teleusług.

Usługi bazowe

Teleusługi

Wyżej wymieniony podział usług telekomunikacyjnych oraz obszar specyfikacji można ogólnie zestawić także w postaci tabeli.

Usługa telekomunikacyjna (UT)									
Usługa ba	zowa (UB)	Teleusługa (TU)							
Podstawowa usługa bazowa	Podstawowa usługa bazowa	Podstawowa teleusługa	Podstawowa teleusługa						
	+ usługi dodatkowe		+ usługi dodatkowe						

Przejdziemy obecnie do sprecyzowania jakie wielkości należą do poszczególnych grup atrybutów, gdyż to właśnie one i ich wartości decydują że mamy taką a nie inną usługę bazową lub teleusługę, tzn. z konkretną nazwą usługi związane są określone wartości poszczególnych atrybutów.

Dla usług bazowych lista atrybutów jest następująca:

- atrybuty przenoszenia informacji (information transfer attributes):
 - tryb przenoszenia informacji
 - szybkość przenoszenia informacji
 - możliwości przenoszenia informacji
 - struktura
 - utworzenie komunikacji
 - symetria
 - konfiguracja komunikacji
- atrybuty dostępu (access attributes):
 - kanał dostępu i szybkość
 - protokół dostępu

```
sygnalizacji warstwy 1
sygnalizacji warstwy 2
sygnalizacji warstwy 3
informacji (użytkowej) warstwy 1
informacji (użytkowej) warstwy 2
informacji (użytkowej) warstwy 3
```

- atrybuty ogólne (general attributes):
 - udostępniane usługi dodatkowe
 - jakość usług
 - możliwości międzysieciowe
 - aspekty komercyjne i użytkowe

Każdy z atrybutów może przyjmować określone wartości, przy czym lista tych wartości jest otwarta. Oznacza to, że w zależności od potrzeb i rozwoju rynku usług telekomunikacyjnych może się ona zmieniać, a dokładnie mówiąc może być uzupełniana. W tabeli przedstawiono niektóre typowe wartości poszczególnych atrybutów zachowując wyżej przedstawiony podział.

Wartości atrybutów usług bazowych

Atrybuty Przenoszenia infor-	Możliwe wartości atrybutów										
тасјі							1				
1. Tryb przenoszenia infor-											
macji		Komutacja kanałów Komutacja pakietów									
2. Szybkość przenoszenia in-											
formacji			Szybl	kość (kbit/s)		Prz	zepustow	vość		
	64	2x64									
3. Możliwości przenoszenia	infor	macja cy-	mowa	3.1kHz	7kHz	15kHz	Video	iı	nne		
informacji	frowa	bez ogra-		dźwięk	dźwięk	dźwięk					
· ·	niczeń										
4. Struktura	8kHz	integralny	integralna jednostka danych bez stru				ktury	TSSI	RDTD		
				usługi							
5. Utworzenie komunikacji	Na	żądanie	Z	Permanentne							
6. Symetria	Jedn	okierun-	Dwukier	unkowe sy	metryczne	Dwukierunkowe asymetryczne					
	kowe								-		
7. Konfiguracja komunikacji	Punkt-	Punkt-Punkt Wielopunktowy Rozsiewcze									

TSSI - Time Slot Sequence Integrity, RDTD - Restricted Differential Time Delay

c.d. Wartości atrybutów usług bazowych

Atrybuty Dostępu	Możliwe wartości atrybutów											
8. Kanał dostępu i szybkość	D(16)	D(16) D(64) B H0 H11 H12 inne										
9.1. Protokół sygnalizacji	I.430/	I.461	I.462		I.463	V.120	inne					
warstwy 1	I.431					I.465						
9.2. Protokół sygnalizacji	I.44		I.462		X.25		inne					
warstwy 2	I.44											
9.3. Protokół sygnalizacji	I.450		I.461		I.462	X.25	I. 4	163	in	ne		
warstwy 3	I.45 I.430		I.461		I 462	I.463	V 120	G.711	C 722	inne		
9.4. Protokół informacji war- stwy 1	I.430 I.431	I.460	1.401		I.462	1.405	V.120 I.465	G./11	G.722	iiiie		
9.5. Protokół informacji war-	HDLC	I.440						inne				
stwy 2	LAPB	I.441	11,20		-		mic					
9.6. Protokół informacji war-	T.70-3		X.25		I	.462			inne	ine		
stwy 3												
Atrybuty Ogólne												
10 Udostanniana uslugi da												
10. Udostępniane usługi do- datkowe												
11. Jakość usług												
12. Możliwości międzysie-												
ciowe												
13. Aspekty komercyjne i												
użytkowe												

[©]S.Kaczmarek/2025.02/ver.3.6

Utworzono <u>dwie grupy kategorii usług bazowych</u> przyjmując jako kryterium tryb przenoszenia informacji, tzn. dla trybu:

- 1. komutacji kanalów (circuit mode) oraz
- 2. komutacji pakietów (packet mode).

Podamy je tylko dla trybu komutacji kanalów w którym wyróżniono następujące kategorie usłu:

- ➤ 64kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode, 64kbit/s unrestricted, 8kHz structured):
 - przenoszenie sygnałów mowy,
 - przenoszenie sygnałów akustycznych w paśmie 3.1kHz,
 - przenoszenie informacji multipleksowanych przez użytkownika wewnątrz 64kbit/s,
 - przeźroczysty dostęp do sieci pakietowych.
- ➤ 64kbit/s strukturalny 8kHz (circuit mode, 64kbit/s, 8kHz structured):
 - przenoszenie mowy (A-law, μ-law), w sieci może być realizowane przetwarzanie sygnałów.
- ➤ 64kbit/s strukturalny 8kHz, do przenoszenia sygnałów akustycznych w paśmie 3.1kHz (circuit mode, 64kbit/s, 8kHz structured, for 3.1kHz audio):
 - przenoszenia sygnałów mowy,
 - przenoszenia sygnałów modemowych,
 - przenoszenia sygnałów faksymiliowych grup 1, 2 i 3.

W sieci może być realizowane przetwarzanie sygnałów.

- alternatywnie mowa/64kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode alternate speech, 64kbit/s unrestricted, 8kHz structured)
- > 2x64kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode, 2*64kbit/s unrestricted, 8kHz structured)
- ➤ 384kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode, 384kbit/s unrestricted, 8kHz structured)
- ➤ 1536kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode, 1536kbit/s unrestricted, 8kHz structured)
- ➤ 1920kbit/s bez ograniczeń, strukturalny 8kHz (circuit mode, 1920kbit/s unrestricted, 8kHz structured)

Dla teleuslug lista atrybutów została podzielona na trzy części wynikające z:

- 1. rozróżnienia niskich warstw.
- 2. wysokich warstwy oraz
- 3. atrybutów ogólnych.

Dla niskich warstw (low layer attributes) jest ona następująca:

- > atrybuty przenoszenia informacji (information transfer attributes)
 - tryb przenoszenia informacji
 - szybkość przenoszenia informacji
 - możliwości przenoszenia informacji
 - struktura
 - utworzenie komunikacji
 - symetria
 - konfiguracja komunikacji
- > atrybuty dostępu (access attributes)
 - kanał dostępu i szybkość
 - protokół dostępu

sygnalizacji warstwy 1

sygnalizacji warstwy 2

sygnalizacji warstwy 3

informacji (użytkowej) warstwy 1

informacji (użytkowej) warstwy 2

informacji (użytkowej) warstwy 3

Lista atrybutów wyższych warstw (high layer attributes) jest następująca:

- typ informacji użytkownika
- funkcje protokołu warstwy 4
- funkcje protokołu warstwy 5
- funkcje protokołu warstwy 6 rozdzielczość, tryb graficzny
- funkcje protokołu warstwy 7
 - TE do TE
 - TE do HLF

Atrybuty ogólne (general attributes)

- udostępniane usługi dodatkowe
- jakość usług
- możliwości międzysieciowe
- aspekty komercyjne i użytkowe

Podobnie jak dla usług bazowych tak i w tym przypadku zestawiono w tabeli niektóre wartości dla poszczególnych atrybutów. <u>Każda teleusługa oczywiście ma jednoznacznie sprecyzowane wartości atrybutów</u>. Są one podane w odpowiednich zaleceniach lub normach.

Wartości atrybutów teleusług

Atrybuty Przenoszenia infor- macji	Możliwe wartości atrybutów										
1. Tryb przenoszenia infor-											
macji		Komutacja kanałów Komutacja pakietów									
2. Szybkość przenoszenia in-		Szybkość (kbit/s) Przepustowość									
formacji	64			inne				-			
3. Możliwości przenoszenia	informa	cja cy-	mowa	3.1kHz	7kHz			inne			
informacji	frowa be	z ogra-		dźwięk	dźwięk						
	nicz										
4. Struktura	8kHz integralny integralna jednostka danych bez struktury					У	inne				
		usługi									
5. Utworzenie komunikacji	Na żądanie Zarezerwowane						Pern	Permanentne			
6. Symetria	Jednoki		Dwukierunkowe symetryczne			Dwukierunkowe					
	kov	_						symetryczne			
7. Konfiguracja komunikacji	Punkt-Pu	nkt	W	ielopunkto	wy		Roz	zsiewcze			
Atrybuty Dostępu				Możliwe	wartości a	trybutów	У				
8. Kanał dostępu i szybkość	D(1	6)	D(64)		В			inne			
9 <mark>.1. Protokół sygnalizacji</mark>	I.430/	I.461	I.462	I.463	V.120			inne			
warstwy 1	I.431				I.465						
9.2. Protokół sygnalizacji	I.44	0/	I.462	X.25	inne						
warstwy 2	I.44	I.441									
9.3. Protokół sygnalizacji	I.450/ I.461 I.462 X.25 I.463						in	ne			
warstwy 3	I.451										
9.4. Protokół informacji war-	I.430/	I.460	I.461	I.462	I.463	V.120	G.711	G.722	inne		
stwy 1	I.431					I.465					

[©]S.Kaczmarek/2025.02/ver.3.6

c.d. Wartości atrybutów teleusług

9.5. Protokół informacji war- stwy 2		OLC APB	I.440/ I.441	X.75 SLP	X.25 LAPB		inne			
9.6. Protokół informacji war- stwy 3	ISO 8208 X.25 PLP			X.25	PLP	inne				
10. Typ informacji użytkow- nika	mowa	dźwięk	Text (Telex)	Facsimile (Telefax4)	Text-fac simile	Videotex Video Text inter.			inne	
11. Protokół warstwy 4		X.224		T	.70		inne			
12. Protokół warstwy 5		X.225		T.	.62					
13. Protokół warstwy 6	T.	400	G.711	T.61	T.6	inne				
rozdzielczość	200	O ppi	240ppi	300 ppi	400 ppi		inne			
tryb graficzny	alfa-ı	mosaic	geom.	fotogr	aficzny		inne			
14. Protokół warstwy 7		T.60		Т.:	500		Inne	9		
Atrybuty Ogólne				Możliwe w	wartości at	rybutów				
15. Udostępniane usługi dodatkowe 16. Jakość usług 17. Możliwości międzysieciowe 18. Aspekty komercyjne i użytkowe										

©S.Kaczmarek/2025.02/ver.3.6

W oparciu o omówione atrybuty zdefiniowano szereg teleusług. Niżej jest wymieniona lista kategorii tych teleusług, która zmienia się wraz z pojawianiem się nowych zapotrzebowań rynku na teleusługi. Do podstawowych można zaliczyć następujące teleusługi:

- > telephony (3.1kHz bandwith) telefonia (pasmo 3.1kHz); odpowiada usłudze telefonicznej "mowa" w sieci PSTN.
- teletex teleteks; umożliwia wymianę informacji tekstowej według standardowego zestawu znaków.
- > telefax (Group 2/3) telefaks (Grupy 2/3); umożliwia wymianę dokumentów według zaleceń dla telefaksów grupy 2 i 3.
- > telefax (Group 4) telefaks (Grupy 4); umożliwia wymianę dokumentów według zaleceń dla telefaksów grupy 4.
- telephony (7 kHz bandwith) telefonia (pasmo 7 kHz); telefonia o podwyższonej jakości.
- > audiographic teleconferencing telekonferencja audio-graficzna; umożliwia oprócz realizacji typowej telekonferencji także przekazywanie materiałów typu rysunki i wykresy.
- videotex (alpha-geometric mode) wideoteks (tryb alfa-geometryczny); umożliwia dostęp do informacji w postaci tekstu i prostej grafiki.
- videotex (photographic mode) wideoteks (tryb fotograficzny); umożliwia dostęp do informacji w postaci tekstu i obrazów o jakości fotograficznej.
- > teleaction teleakcja; umożliwia na ogół poprzez kanał D przekazywanie krótkich informacji typu: nadzór, sterowanie, odczyty itp.
- videotelephony wideotelefonia; umożliwia wymianę informacji w postaci sygnałów mowy i ruchomych obrazów.
- > computerized communication service usługa komunikacji komputerowej; umożliwia wymianę informacji na ogół w postaci plików między komputerami przy wykorzystaniu odpowiednich kart rozszerzeń wraz z oprogramowaniem.
- videotex (syntax based) wideoteks (składniowy).
- > Eurofile Euro-plik; umożliwia wymianę plików danych w sieci ISDN.

Uwaga: telefax (ITU-T) ma nazwę europejską facsimile (ETSI), a w skrótach używa się słowa Fax.

USŁUGI DODATKOWE

Usługi dodatkowe (uzupełniające) powiększają zakres usług telekomunikacyjnych, zapewniając użytkownikom wygodę i łatwość sterowania przebiegiem łączenia. Dzięki swym właściwościom umożliwiają zwiększenie operatywności, niezawodności oraz dostarczanie dodatkowych informacji. Usługa dodatkowa nie może być oferowana samodzielnie, może modyfikować jedną lub wiele usług bazowych i teleusług.

Do usług bazowych i teleusług dołączono listę usług dodatkowych. Usługi te zostały podzielone na kilka grup usług:

- identyfikacji numeru,
- oferowania połączenia,
- > sposobu dokończenia obsługi wywołania,
- wielu uczestników połączenia,
- grupy zainteresowań,
- > taryfikacji,
- przenoszenia dodatkowych informacji oraz
- pozostałe usługi dodatkowe.

Lista usług jest uzupełniania przez międzynarodowe instytucje normalizujące oraz producentów sprzętu.

Usługi dodatkowe związane z identyfikacją numeru:

- **DDI Direct Dialling In** bezpośrednie wybieranie numeru wewnętrznego; umożliwia bezpośrednie połączenie do abonenta prywatnej sieci (np. centralki abonenckiej ISPBX).
- MSN Multiple Subscriber Number wielokrotny numer abonenta; umożliwia przypisanie abonentowi ISDN wielu numerów.
- CLIP Calling Line Identyfication Presentation prezentacja numeru abonenta wywołującego; umożliwia udostępnienie numeru abonenta wywołującego.
- CLIR Calling Line Identyfication Restriction blokada prezentacji numeru abonenta wywołującego; pozwala abonentowi wywołującemu uniknięcie udostępnienia swego numeru.

- COLP Connected Line Identyfication Presentation prezentacja numeru abonenta dołączonego; umożliwia abonentowi wywołującemu identyfikację dołączonego abonenta z chwilą jego zgłoszenia.
- COLR Connected Line Identyfication Restriction blokada prezentacji numeru abonenta dołączonego; umożliwia dołączonemu abonentowi uniknąć prezentacji jego numeru ISDN i jego podadresu (subadresu).
- MCID Malicious Call IDentification identyfikacja wywołań złośliwych; umożliwia rejestrowanie danych dotyczących wywołań (numeru, daty i czasu) oraz dostęp do tych danych.
- **SUB Sub-addressing** podadresowanie; umożliwia dodatkowe adresowanie wywoływanego abonenta. Interpretacja należy do wywoływanego abonenta.

Usługi dodatkowe związane z oferowaniem wywołania:

- **CT Call Transfer** przekazanie wywołania; umożliwia przekazanie obsłużonego wywołania (połączenia) do trzeciego abonenta.
- **CFB Call Forwarding Busy** przełączanie wywołania przy zajętości; przełączanie do innego numeru wywołań przychodzących w stanie zajętości.
- **CFNR Call Forwarding No Reply** przełączanie wywołania przy braku odpowiedzi; pozwala przełączyć wywołanie na inny numer jeżeli abonent nie zgłasza się.
- **CFU Call Forwarding Unconditional** bezwarunkowe przełączanie wywołania; pozwala przełączyć na inny numer wszystkie wywołania przychodzące.
- **CD Call Deflection** przekierowanie wywołania; możliwość przekierowania wywołania przez podanie numeru w odpowiedzi na to wywołanie.
- LH Line Hunting przeszukiwanie linii; skierowanie wywołania do specyficznego numeru ISDN, który jest przydzielony grupie w obrębie której w określony sposób wybierany jest docelowy abonent.

<u>Usługi dodatkowe związane ze sposobem dokończenia obsługi wywolania:</u>

- CW Call Waiting oczekujące połączenie; umożliwia informowanie abonenta o przychodzącym wywołaniu ze wskazaniem, że żaden kanał informacyjny na styku nie jest dostępny. Abonent może podjąć decyzję czy wywołanie przyjąć, odrzucić lub zignorować.
- **CH Call Hold** zawieszenie połączenia; umożliwia zawieszenie istniejącego połączenia a następnie powrót do tego połączenia.

- CCBS Completion of Calls to Busy Subscriber zrealizowanie połączenia do zajętego abonenta; umożliwia zrealizowanie połączenia do zajętego abonenta z chwilą gdy będzie to możliwe.
- TP Terminal Portability przenośność terminala; umożliwia w czasie trwania połączenia odroczyć komunikację a następnie ją wznowić na innym lub tym samym terminalu w obrębie styku, np. zastąpić jeden terminal innym, przenieść z jednego terminala na drugi, zawiesić połączenie na tym samym terminalu, przenieść terminal do innego gniazda.

Usługi dodatkowe związane z wieloma uczestnikami połączenia:

- **CONF Conference** Calling połączenie konferencyjne; umożliwia utworzenie konferencji z wieloma abonentami.
- 3PTY Three-Party Service -obsługa trzech uczestników; umożliwia zawiesić jedno połączenie i zestawić połączenie do następnego abonenta, a następnie korzystać z obu połączeń naprzemiennie zachowując prywatność połączenia lub tworząc połączenie między trzema abonentami.

Usługi dodatkowe związane z grupami zainteresowań:

- **CUG Closed User Group** zamknięta grupa użytkowników; zamknięta grupa użytkowników stanowi listę abonentów, którzy mogą łączyć się tylko między sobą. Niektórzy z nich mogą łączyć się z abonentami z poza grupy.
- PNP Private Plan Numbering prywatny plan numeracji; umożliwia utworzenie niezależnego planu numeracji dla wybranej grupy abonentów.
- MLPP Multi-level Precedence and Preemption wielopoziomowy system obsługi.

Usługi dodatkowe związane z taryfikacją:

- **CRED CREDit** card calling karta kredytowa; umożliwia obsługę wywołań rozliczanych kartą kredytową.
- AOC Advice Of Charge informacja taryfikacyjna; wyróżnia się trzy rodzaje AOC:
 - **AOC-S** informacja o taryfie jest przesyłana przed zestawieniem połaczenia,
 - AOC-D informacja o opłacie jest przesyłana podczas trwania połączenia,

- **AOC-E** informacja o opłacie całkowitej jest przesyłana po zakończeniu połączenia.
- **REV Reverse Charging** opłata na konto abonenta wywoływanego.

Usługi dodatkowe związane z przesyłaniem dodatkowej informacji:

- UUS User-to-User Signalling sygnalizacja użytkownik użytkownik; umożliwia wymianę informacji o ograniczonej długości w kanale sygnalizacyjnym, związaną z normalnym połączeniem między nimi (może ona być np. wykorzystana przez aplikacje). Wyróżnia się trzy odmiany tej usługi:
 - UUS-1 realizowana jest w fazie zestawiania (wywołania) i rozłączenia połączenia, nie zależnie od typu połączenia,
 - UUS-2 realizowana jest w fazie zestawiania połączenia po poinformowaniu BAb o połączeniu ale przed jego zestawieniem,
 - UUS-3 realizowana jest w fazie trwania połączenia (wymiany informacji).

Pozostałe usługi dodatkowe:

- IIFC Inhibition of Incomming Forwarded Calls ochrona przed wywołaniami przełączanymi; umożliwia abonentowi zabezpieczenie się przed połączeniami przełączanymi.
- OCB Outgoing Call Barring blokada połączeń wychodzących.

<mark>Uwagi</mark>:

- Należy pamiętać, że zestaw usług telekomunikacyjnych, które aktualnie są zainstalowane lub instalowane jest na ogół różny od wyżej wymienionych.
- Lista usług zależy od organizacji, które je zatwierdzają i wprowadzają do sieci telekomunikacyjnej.
- > Usługi telekomunikacyjne są wprowadzane etapami, a każdy etap ma ściśle określony zbiór usług.
- > Usługi telekomunikacyjne są ciągle definiowane i rozwijane, gdyż takie było między innymi założenie wprowadzenia sieci ISDN,
- Podejście zaproponowane w ISDN jest powielane i stosowane w późniejszych rozwiązaniach sieci telekomunikacyjnej (w B-ISDN oraz w sieci Internet)
- ➤ Usługi te przy zmianie technologii są przenoszone do nowej technologii, np. dla technologii VoIP; z uwagi na możliwości nowej technologii są one na ogół poszerzane.